Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXIV., št. 156 Ljubljana, torek 14. julija 1931 Cena Din 1.–

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Črni dnevi v Nemčiji

Nemška marka rapidno pada

Borze ostanejo zaprte do konca tedna, za banke pa je odrejeno tridnevno praznovanje v tednu — Prva podpora banke za mednarodna plačila

Basel, 14. julija. Po celodnevnih razgovorih in posvetovanjih, ki se jih je popoldne udeleževal tudi predsednik nemške Državne banke dr. Luther, se je včeraj pozno zvečer sestal upravni svet banke za mednarodna plačila k seji, ki je trajala do 23. ure ponoči. Po tej seji je bil objavljen naslednji komunike:

Upravni svet banke za mednarodna plačila je vzel na znanje poročilo predsednika nemške Državne banke dr. Luthra o položaju v Nemčiji in o nemškem finančnem in gospodarskem položaju, ki je kljub z odtegnitvijo kratkoročnih kreditov povzročeni krizi zadovoljiv. Glede na dejstvo, da se je nemška državna vlada obrnila na razne vlade za finančno podporo, se izjavlja upravni odbor banke za mednarodna plačila, podčrtavajoč potrebo take podpore, pripravljenega sodelovati pri tej akciji, ter jo z vsemi močmi, ki jih ima, podpirati. Ob enem pa je upravni odbor pooblastil predsednika, da v sporazumu z udeleženimi zavodi podaljša nemški Državni banki rediskontni kredit v znesku 100 milijonov dolarjev, ki zapade 16. julija.

Nenavaden odmev nemške krize na Madžarskem

Po vzorcu nemške vlade je tudi madžarska vlada po dolgotrajni nočni seji sklenila praznovanje bank

Budimpešta, 14. julija. **Nenavaden odmev ima nemška finančna kriza na Madžarskem. Davi ob treh, ko so že vse redakcije v Budimpešti zaključile izdajo jutranjih listov, jim je bil dostavljen uradni komunike, s katerim odreja vlada zatvoritev vseh bank za torek in sredo vsakega tedna. Odredba velja do preklica.**

Po komunikeju se je po sprejetju poročil o izrednih ukrepih nemške vlade sestala izredna seja ministrskega sveta. Ker je ministrski predsednik grof Bethlen odsoten, je seji predsedoval njegov namestnik prosvetni minister Klebelsberg. Navzoč je bil tudi predsednik madžarske Narodne banke dr. Popovicz. **Ministrski svet se je bavil na podlagi poročila finančnega ministra z mednarodnim finančnim in gospodarskim položajem in nastalimi komplikacijami ter je prišel do soglasnega sklepa, da sili poslabšanje finančnega položaja v Nemčiji tudi madžarsko vlado k varnostnim ukrepom zaradi možnega upliva na madžarsko gospodarstvo. Zato je vlada izdala odredbo, da morajo ostati banke in ostali zavodi, ki se bavijo s kreditnimi posli, od 14. do 16. zaprti.**

Seja ministrskega sveta je trajala do pol treh zjutraj. Zaradi tega današnji madžarski listi ukrepa vlade še ne komentirajo, pač pa se bavijo obširno s položajem v Nemčiji ter poudarjajo, da dogodki v Nemčiji ne morejo imeti direktnega upliva na položaj v Madžarski, ker Madžarska nima nobenih direktnih odnošajev z nemškimi finančnimi organizacijami. Razen tega je madžarska Narodna banka vedno opominjala madžarske banke, naj ne delajo preveč z inozemskimi krediti. Zato na Madžarskem ni vzroka za vznemirjanje. Ukrep vlade je izzval tem večje presenečenje.

Berlin, 14. julija. Nemčija, velika država šestdesetmilijonskega naroda, preživlja črne, težke dneve, kakoršnih zgodovina še ne beleži. Posebno usoden je bil za Nemčijo včerajšnji dan.

Največji nemški denarni zavod, Darmstädter und Nationalbank, mnogo večji od avstrijskega Kreditanstalt, steber nemške veleindustrije in trgovine, je moral ustaviti plačila in zapreti svoje prostore. Nemška marka je padla za več ko eno tretino, vsi državni papirji so zdrknili za pet do osem točk. Vse nemške borze so zaprte, promet z devizami in valutami ustavljen. Obstoja verjetnost, da bo vlada, ki ima neprestano posvetovanja, kot zadnje sredstvo za preprečitev popolnega finančnega poloma proglasila moratorij za notranja in zunanja plačila. K temu jo sili dejstvo, da je Državna banka skoraj popolnoma izčrpala svoje devizne zaloge in je zlato kritje marke padlo že pod 40 odstotkov.

Takega zloma v kratki dobi par dni še ni bilo. Nobenega dvoma ni, da si Nemčija iz lastnih sredstev ne more opomoči in da ji bodo morale druge države priskočiti na pomoč z velikimi krediti in posojili. Vprašanje pa je, kdaj se bo to zgodilo. Inozemstvo je izgubilo zaupanje v Nemčijo, ki kljub težkemu položaju noče dati nobenih garancij, da se odreka svoji revanžni politiki in odkritosrčno stopi v krog evropskih narodov in držav, da se Evropa v splošnem sodelovanju gospodarsko dvigne in okrepi.

Zakaj je prišlo do poloma?

Vzrok poloma je popolnoma na nemški strani in je mnogo manje finančnega kakor političnega značaja.

Nemčija je bila finančno dovolj močna, da je mogla dajati milijardne kredite Rusiji in drugim svojim zaveznikom. Okrepila bi se še bolj, ker je v enem letu dobila takorekoč poklonjenih 1600 milijonov mark s Hoovrovim moratorijem. Da finančna kriza ni obstojala, dokazuje tudi dejstvo, da se je v zadnjih tednih znižalo število brezposelnih za nad en milijon. Do poloma pa je prišlo zaradi tega, ker se je o priliki pogojanj za Hoovrov moratorij pokazalo, da se Nemčija nikakor noče odreči politiki revanže kljub navidezni pomirljivosti na raznih konferencah. Zahtevajoč ogromne kredite se je uporno branila in se še sedaj brani dati garancije, da bo spremenila kurs svoje politike v duhu evropske solidarnosti. Vse to je imelo za posledico, da je inozemstvo izgubilo zaupanje v ono Nemčijo, ki na eni strani večno grozi, na drugi strani pa neprestano zahteva novih žrtev in posojil. Izgubilo je zaupanje v ono Nemčijo, ki je zagrešila nešteto gospodarskih napak, ki se sedaj maščujejo.

Velike nemške banke so najele v inozemstvu kratkoročne kredite v milijardnih iznosih, a so jih investirale v razna podjetja v obliki dolgoročnih posojil. Sedaj, ko je inozemstvo izgubilo popolnoma zaupanje v nemško gospodarstvo in v nemško državno politiko, zahteva svoj denar nazaj. Banke tega niso mogle storiti. Državna banka je sprva intervenirala, a se je pri tem sama izčrpala. Odtok zlatih deviz znaša samo v zadnjih dveh mesecih 1.7 milijarde mark. Nemške mestne občine, ki so gospodarile večinoma s posojili, so pred barkrotom, ker nimajo niti toliko gotovine, da bi mogle plačati obresti od posojil.

Kaj bo sledilo

Ni dvoma, da se Nemčiji mora pomagati. Bankrot Nemčije bi ne prizadel samo nje, marveč vse evropsko in svetovno gospodarstvo, ki trpi zaradi zavožene nemške finančne in gospodarske politike že dosedaj milijardne izgube. Predvsem je potrebno, da se nemški Državni banki podaljša kredit v višini 100 milijonov dolarjev, ki ga je najela pri francoski, angleški in ameriški novčani banki. Potrebuje pa vrhu tega še kredit v višini najmanj 300 milijonov dolarjev.

Nemčija pa mora tudi s svoje strani podvzeti obsežne ukrepe. Predvsem mora omejiti kredite, uvesti strogo kontrolo nad deviznim prometom in preprečiti beg domačega kapitala. Sanacijsko akcijo mora pričeti Nemčija sama. Nemčija se mora vrniti k Evropi, mora uvideti, da brez Evrope ne more, kakor tudi Evropa ne more brez Nemčije. Nemčija se mora vrniti nazaj na politiko dr. Stresemana, politiko najtesnejnejšega sodelovanja s Francijo. Če bi bila Nemčija ostala zvesta Stresemanovi politiki, nikdar bi ne doživela te katastrofe, ki se bo še desetletja čutila v vsem nemškem gospodarstvu.

Svoji dosedanji politiki gospodarske nadvlade s pomočjo inozemskih kreditov se bo morala za vselej odreči. Nemčija je tako povezana z evropskim gospodarstvom, da more uspevati le v tesnem in trajnem sodelovanju z evropskimi narodi in državami.

Praznovanje bank

Berlin, 14. julija. **Da bi preprečila nadaljnji naval vlagateljev na banke, je vlada razglasila uvedbo posebnih praznikov za banke in ostale zavode, ki se pečajo s kreditnimi posli. Zaenkrat bodo banke razen ob nedeljah zaprte tudi vsak torek in sredo v tednu. Če se bo izkazalo za potrebno, se bo odredilo še nadaljnje praznovanje v bančnem poslovanju. Obenem je bila izdana odredba, da ostanejo borze zaprte do konca tedna.**

Sodba v New Yorku

Newyork, 14. julija. AA. **V tukajšnjih finančnih krogih presojajo položaj Nemčije silo kritično in pravijo, da je ta položaj resen tudi po sklepih mednarodne banke za reparacije. Bančniki so mnenja, da bi tudi obnovljeni krediti ne zadoščali Nemčiji, da poravna vse svoje obveze. V poučenih krogih pa so mnenja, da sta Pariz in London tako tesno spojena z usodo Nemčije, da se bosta po vsej priliki sporazumela glede skupne podporne akcije.**

Pariz, 14. julija. Davi je prispel semkaj angleški zunanji minister Henderson, da se udeleži proslave francoskega narodnega praznika. To priliko je izkoristil za sestanek z zunanjim ministrom Briandom, s katerim je konferiral nad dve uri. **Razgovor se je tikal izključno Nemčije in podporne akcije, ki je potrebna za sanacijo nemških financ.** Henderson ostane v Parizu do četrtka, nakar se vrne v London, da naslednjega dne prisostvuje otvoritvi konference strokovnjakov, ki bo razpravljala o uveljavljanju Hoovrovega predloga.

Katoliški voditelji prisegajo zvestobo Mussoliniju

Izjava udanosti bivših poslancev katoliške stranke Mussoliniju -- Mučen vtis v Vatikanu

Rim, 14. julija. Bivši poslanci katoliške stranke Mattei, Gentili, Carapelle in Verga so poslali predsedniku italijanske vlade tole brzojavko:

»V sedanjem trenutku ni potrebno, da kot poslanci in fašisti obnovimo našo udanost. Zaradi naše politične preteklosti, ki nam povzroča sedaj še večjo potrtost, pa želimo potrditi vaši ekselenci, da vztrajamo sedaj in vedno z vzemi onimi, ki so sodelovali v nacijonalnem italijanskem centru pri svoji zvestobi do režima in do idealov, ki dopuščajo, da smo iskreni katoličani in hkratu čvrsti italijanski fašisti.«

V vatikanskih in sploh katoliških krogih v Italiji je ta izjava bivših, a še sedaj uplivnih katoliških voditeljev, ki jo je fašistični tisk seveda obesil na veliki zvon, napravila zelo mučen utis. Fašistični tisk jo slika kot obsodbo katoliške akcije in politike Vatikana ter poudarja, da je to najboljši dokaz, da stoji v borbi med fašizmom in Vatikanom vsa, tudi tkzv. katoliška Italija za Mussolinijem.

Tudi duhovščina se klanja Mussoliniju

Rim, 14. julija. Listi poročajo iz Barija: **Velika skupina katoliških duhovnikov se je včeraj zbrala v Bariju ter se korporativno podala v tajništvo fašistične stranke, kjer je navzočim fašističim funkcijonarjem izrazila svojo udanost in zvestobo do Mussolinija in fašizma. Deputacija je naglasila, da je zadnja papeževa enciklika pisana popolnoma v duhu bivše klerikalne stranke ter da jo obsojajo ne samo posvetni, marveč tudi duhovniški krogi, ker nikakor ne služi interesom cerkve, marveč podira sodelovanje med cerkvijo in državo.** Fašistični listi izražajo svoje veselje, da se tudi med duhovščino najdejo možje, ki se ne strašijo vatikanskih groženj in odkrito obsojajo, kar je obsodbe vredno.

Atentat na šefa ruskega generalnega štaba

Šest oficirjev je bilo ubitih, deset pa ranjenih -- Huda letalska nesreča

Moskva, 14. julija. V Jekaterinburgu je v uradu šefa generalnega štaba eksplodirala bomba. Šest višjih oficirjev je bilo ubitih, deset pa hudo ranjenih. Oblasti mislijo, da gre za atentat protirevolucijonarjev.

Moskva, 14. julija. Včeraj zjutraj se je pripetila v bližini Alabina velika letalska katastrofa. Namestnik šefa rdeče armade Filov, namestnik šefa urada za motorizacijo in mehanizacijo armade ter dva druga oficirja, dva mehanika in dva pilota so smrtno ponesrečili. Dvoje letal, s katerimi so se dvignili v zrak, je trčilo skupaj in se strmoglavilo v globino. Letala so se vnela in zgorela, vsi pa, ki so se udeležili poleta, so izdihnili pod razvalinami v strašnih mukah.

Poset belgijskih gospodarstvenikov

Posetili bodo tudi Ljubljano, da navežejo direktne stike z našimi gospodarskimi krogi

Beograd, 14. julija. AA. Prve dni septembra prispe v našo državo skupina belgijskih gospodarstvenikov. Ta ekskurzija naj omogoči tesnejše stike na gospodarskem polju med obema državama. Ekskurzijo je organiziralo belgijsko-jugoslovensko društvo v Bruslju. Po poročilu belgijskega poslaništva v Beogradu prispejo belgijski gospodarstveniki 2. septembra v Split. Nekaj dni ostanejo v Dalmaciji, 12. pa bodo v Beogradu. Odtod bodo odpotovali v Zagreb in Ljubljano.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je obvestil naše gospodarske ustanove o prihodu belgijskih gospodarstvenikov s prošnjo, naj bi poskrbele, da bo potovanje teh gostov čim udobnejše in da omogočijo stike med njimi in našimi gospodarstveniki.

Francija se pripravlja na zasedbo Nemčije?

Alarmantne vesti berlinskih listov o pripravah na francoski meji — Uradno te vesti demantirajo kot fantastične izmišljotine

Berlin, 14. julija. Ker zaradi državnega praznika listi ne izhajajo, vesti, ki prihajajo iz Pariza, ni mogoče kontrolirati. Zato je vzbudilo ogromno pozornost poročilo nekaterih tukajšnjih listov o sestanku, ki se je vršil med ministrskim predsednikom Lavalom in vojnim ministrom Maginotom po sestanku z nemškim poslanikom, ki je opozoril Lavala na resnost položaja v Nemčiji. **V zvezi s tem javljajo nekateri današnji nacionalistični listi, da je Francija odredila koncentracijo francoskih čet na nemški meji. Dočim pišejo eni, da gre zgolj za varnostni ukrep, ki naj prepreči morebitne incidente in vpade na francosko ozemlje v primeru, da bi nastali v Nemčiji neredi, pišejo drugi, da pripravlja Francija v dogovoru z ostalimi velesilami zasedbo Nemčije v primeru, da bi prišlo do poloma in bi, kar se smatra za več ko verjetno, poskušali komunisti proglasiti boljševiški režim ali pa nacionalistični ekstremni element izzvali nemire in nerede. V službenih krogih te vesti demantirajo kot fantastične izmišljotine.**

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2274.33—2281.14, Bruselj 788.61—790.97, Budimpešta 986.72 do 989.68, Curih 1006.05—1099.35, Dunaj 793.86—796.26, London 274.34—275.16, Newyork 5636.39—5653.39, Pariz 221.73—222.39, Praga 167.25—167.75, Trst 295.38—296.28.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.09725, Pariz 20.23, London 25.02, Newyork 515.50, Bruselj 71.98, Milan 26.95, Madrid 49, Amsterdam 207.50, Dunaj 72.43, Sofija 3.73, Praga 15.26, Varšava 57.70, Budimpešta 90.025,

Izginuli spisi sofijske policije

Sofija, 14. julija. AA. Socialistični listi poročajo, da so ob nastopu nove vlade izginili iz arhiva policije akti o socialističnem gibanju in akti iz informacijskega oddelka bolgarskega vojnega ministrstva.

Čudovito osvežilo za poleti!

Kadar je vročina in prah, je kar potrebno, da si umijete glavo z Elida Shampoonom. To Vas osveži in Vam ohrani lase lepe in zdravel

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Proslava francoskega narodnega praznika

Največji praznik francoskega naroda je proslavila Ljubljana letos posebno svečano

Ljubljana, 14. julija.

Francoski narod praznuje danes svoj največji narodni praznik, obletnico zavzetja pariške Bastilje. Letos praznuje Francija ta praznik že 142tič. Zavzetje zloglasne ječe sredi Pariza je postalo kot prvi večji uspeh francoske revolucije simbol upora zatiranih in ponižanih proti izkoriščevalcem delovnega ljudstva. S padcem Bastilje, ki močno spominja na zloglasni Schlüsselsburg carske Rusije, saj so v obeh mnoga stoletja trpeli in umirali najboljši sinovi obeh narodov, je napočila človeštvu prva zarja svobode, enakosti in bratstva.

Po tem zgodovinskem dogodku je dvignila francoska revolucija na svoj ščit najelementarnejše pravice človeka na zemlji, proglasila je enakost vseh pred zakonom, uvedla je versko strpnost in povdarila človečanske pravice posameznika ne glede na njegov socijalni in gmotni položaj. Najprej je osvobodila francoski narod izpod neznosnega jarma zastarelega in do mozga pokvarjenega fevdalizma, uničila je vse privilegije plemstva in omogočila vsakemu človeku razvoj njegovih sil in uveljavljenje njegovih sposobnosti.

Francoska revolucija se pa seveda ni mogla omejiti samo na Francijo, ker bi bila sicer skoraj brez pomena. Evropa je bila takrat v reakcijonarnih rokah, ki so napele vse sile, da zaduše klic francoskega naroda po svobodi, toda dosegle so ravno nasprotno, nastala je strahovita eksplozija, ki je raznesla revolucijonarni ogenj po vsem kulturnem svetu. Pod prapori revolucije in med prepevanjem marseljeze je ponesel francoski narod idejo svobode, enakosti in bratstva daleč po svetu, povsod so padali stari predsodki, ljudje so začeli svobodneje dihati, storjen je bil prvi zgodovinski korak h končnem osvobojenju ponižanih in razžaljenih. Francoski narod je sejal pred 142 leti s svojo krvjo seme, ki je obrodilo bogate sadove.

Zato ni čuda, da se ves kulturni svet z globokim spoštovanjem spominja tega zgodovinskega dne in da praznujejo francoski narodni praznik v duhu milijoni trpinov na zemlji. Francoski narod, ki je bil vedno prvi v borbi za svobodo, je priboril svetu moderno socijalno ureditev in še zdaj stoji trdno na braniku s krvjo priborjenih pravic. Ko se spominjamo danes za ves svet zgodovinskih dogodkov v Parizu pred 142 leti, se veselimo, da prištevamo viteški francoski narod med svoje prijatelje in zaveznike.

Državni praznik francoske republike je proslavila Ljubljana letos zelo svečano. Ob 10.30 dopoldne so se zbrali zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter mestne občine, kakor tudi člani avtokaravane »Citroen« pred spomenikom Ilirije na Valvazorjevem trgu. Navzoči so bili za komandanta dravske divizije polkovnik Ljubomir Novaković, za g. bana šef prosvetnega oddelka dr. Dragotin Lončar, za mestnega župana obč. svet. Anton Likozar, za univerzo uni. prof. dr. Rihard Zupančič, za Francoski institut prof. Jaklič in za ljubljansko sokolsko župo starosta dr. Pippenbacher. V lepem številu je prišla k svečanosti pred spomenikom tudi deputacija jugoslovenskih gasilcev s starosto JGZ g. Josipom Turkom na čelu. Francoski konzul g. Neuville v spremstvu tajnika prof.

Francoski konzul E. Neuville

Detele je položil na spomenik lep venec svežega cvetja. Velik šopek cvetja sta položila tudi zastopnika znane tovarne »Citroen« g. de Skrjabin, brat slovečega ruskega skladatelja, in grof Šabski; starosta Josip Turk je v imenu gasilcev položil lep lovorjev venec z državnimi barvami. Nato so se udeleženci proslave odpeljali pred Vodnikov spomenik, kjer je konzul Neuville položil lep venec.

V prostorih francoskega konzulata je g. konzul E, Neuville sprejemal čestitke gostov. Prišli so vsi zastopniki tujih držav, ban dr. Marušič, njegov pomočnik dr. Pirkmajer, komandant divizije divizijski general Bogoljub Ilić s kapetanom g. Mišićem, polkovnik Novaković, škof dr. Gregor Rožman z univ. prof. dr. Ehrlichom, župan dr. Dinko Puc, dr. Pippenbacher za sokolstvo, policijski upravnik g. Kerševan, dr. Pless za Zbornico TOI, univ. prof. dr. Rihard Zupančič in prof. Poljanec za Francoski institut, dr. Ravnihar, starosta JGZ g. Josip Turk itd.

Pred svečano recepcijo je g. konzul na prisrčen način odlikoval tudi naše gasilce in sicer štiri zaslužne može: I. podstarosto JGS Jerneja Vengusta, II. podstarosto Ludvika Museka, zveznega tajnika Franceta Pristovška in predsednika gasilskega kongresa g. Riharda Engelsbergerja. Prejeli so častne gasilske medalje z dekreti.

Gostom je bila prirejena na konzulatu zakuska.

Stavbno gibanje v mestu in okolici

Zadnje čase se je omejila gradbena delavnost na manjše stanovanjske hiše

Ljubljana, 14. julija.

Na dvorišču Hrovatinove hiše (hiš. št. 22) na Rimski cesti so te dni podrli streho na pritličnem poslopju in že delajo na njem nazidek za enonadstropno hišo, h kateri se prizida enonadstropno poslopje tik Frianove hiše. Nazidek in prizidek mora biti zgrajen do 1. septembra. Zato se hiti z delom. Sobe bodo v nizkem pritličju in prvem nadstropju. Vse te prostore zavzame žandarmerija, ki je sedaj nastanjena v Korsikovih dedičev hiši na Bleiweisovi cesti. Zidarska dela vodi stavbno podjetje G. Tönnies.

V Verstovškovi ulici, ki gre sporedno s Tržaško cesto od Groharjeve ulice v južno stran, so začeli pred 14 dnevi kopati tla za betonsko temeljno zidovje visokopritlične, enonadstropne hiše, ki si jo zgradita Aleksander Golja, višji davčni upravitelj in gospa Ivanka Golja. Hiša bo stala na vogalu Verstovškove ulice in še neimenovane ulice, ki pojde od Gradaščice na Tržaško cesto sporedno z velikim kanalom, ki je ravno zdaj v delu. Ker je svet mehak, so morali podaljšek Verstovškove ulice toliko utrditi, da je mogoče do stavbe z vozovi. Stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju. Kletnih prostorov ne bo. Hišo zida stavbno podjetje Rudolf Saksida in drug.

Tudi v Mostah marljivo zidajo. V Šušteršičevi ulici, ki teče sporedno z Zaloško cesto ter spaja Krekovo s Slapničarjevo ulico, je zraslo nekaj prav lepih hiš. V zadnjem času si je omislil tu svoj dom častnik Jakob Kuharič in že stanuje pod svojo streho. V tleh so pralnica, kopalnica in drvarnice, stanovanja pa v visokem pritličju, prvem nadstropju in pod streho. Velikega vozovnega prometa v tej ulici ni in zato ne bo silil v sobe prah.

Zobni tehnik Hinko Franken, ki ima svojo hišo v bližini Zaloške ceste in šole, bo prezidal in adaptiral prvo nadstropje. Zidarska dela je prevzel stavbnik Ivan Slokan. Med šolo in Frankenovo hišo je projektiran podaljšek Krekove ulice, ki bo vezala Ciglerjevo ulico in Zaloško cesto. V Ciglerjevi, Krekovi in Šušteršičevi ulici je že lepo število novih lepih hiš, zato je zadnji čas, da se Krekova ulica podaljša do Zaloške ceste ter ne bo treba ljudem iz teh ulic delati takih ovinkov, kadar hočejo na glavno cesto. Ko pade žična ograja in se odpre ulica, bo Krekova ulica kmalu zazidana.

V Rožni dolini tudi pridno zidajo. Na Cesti IX, kjer je v delu glavni rožnodolski kanal, so začeli pred 14 dnevi kopati ilovnata tla za betonsko temeljno zidovje enonadstropne hiše čevljarja Rozmana. Zdaj je pritličje gotovo in se zida že prvo nadstropje. Blizu te ceste so bile največje luže in močvirja, ki pa v doglednem času izginejo in bodo stanovanja tudi v tej ulici suha in zdrava. Rozmanovo hišo zida zidarski mojster Janez Kozamernik iz Stranske vasi pri Dobrovi.

Na Cesti VIII, ki jo tudi kanalizirajo, si postavi svoj dom litograf Rafael Krušič. Na betonskem temeljnem zidu je v delu visokopritličje. Kletnih prostorov Krušič ne bo imel. Stanovanje bo v visokem pritličju in pa pod streho. Poslopje ni veliko, zato bo pa tudi prej kakor v dveh mesecih gotovo. Zida mu zidarski mojster Franc Kogovšek iz Plešivice pri Brezovici.

Na Cesti XIII bosta imela svojo domačijo mestni upokojenec Ivan Gašperlin in žena Frančiška. Hiša je sezidana in pokrita. Zdaj ometavajo notranje stene. Stanovanje bo pri tleh in ena soba pod streho. Gasperlinu zida Battelino, stavbna družba z o. z. Čez mesec dni se gospodar preseli pod svoj krov.

V bližini Ceste VIII oziroma I tik mestne meje je sezidana in pokrita visokopritlična, enonadstropna hiša Franceta Jakopina. Trenutno se vzidavajo okenski okvirji in podboji ter ometavajo stene. Vsa dela bodo gotova pred septembrom. Zidarska dela vodi stavbna družba Battelino.

Še enkrat cene na naši rivijeri

Primorski hotelirji pravijo, da cene pri nas niso pretirane

Zadnjič smo poročali, da se je nekdo v splitskem listu »Nova Doba« pritoževal, da so cene na naši rivijeri pretirane. Ta ugotovitev je vzbudila naravno na obeh straneh mnogo zanimanja. Hotelirji in lastniki penzijonov so takoj nastopili s protitrditvami in splitska »Novo Doba« je priobčila že dva obširna odgovora iz vrst hotelirjev. Hotelirji pravijo, da draginja v Primorju ni glavni vzrok, da je začel tujski promet pri nas pešati. K nam prihajajo tujci v prvi vrsti iz Nemčije, Poljske, Avstrije in Češkoslovaške in vse te države preživljajo zadnje čase hudo gospodarsko krizo. Drugi vzrok je naša slaba organizirana propaganda v inozemstvu. Kar se tiče primerjave cen pri nas in na drugih rivijerah, pravijo naši hotelirji, da je francosko, švicarsko, italijansko itd. hotelirstvo dobro uvedeno, da ima stare tradicije in organizacijo ter je deležno znatne podpore od strani države. Zato tudi ne pozna tako hude borbe za obstanek kakor naši hoteli.

V Splitu je po zatrjevanju primorskih hotelirjev vse 100 odstotkov ceneje, kakor v srednjih in manjših hotelih italijanske rivijere. Trditev, da so hotelirji v Sloveniji praktičnejši, drži. Zato se pa morajo zahvaliti samo razmeram v Sloveniji. Tam, pravijo primorski hotelirji, je vse življenje sploh cenejše in zato so lahko tudi po hotelih cene nižje, kakor v Primorju. Na francoski rivijeri se plača baje za penzijo 275 do 484 Din dnevno, seveda v velehotelih, ki imajo 130 do 300 postelj. V Italiji se gibljejo cene za penzijo v prvovrstnih hotelih med 120 do 390 Din. V Splitu pa stane penzija v boljšem hotelu 90 do 120, v drugovrstnem 75 do 90 Din. Povprečna penzija na Jadranu stane 65 do 85 Din, v Splitu pa 75 do 120.

To so glavne protitrditve primorskih hotelirjev. Dopisnik splitskega lista je morda res nekoliko pretiraval, v glavnem je pa povedal to, kar govore vsi oni tujci na naši rivijeri, ki brez težjih posledic ne morejo pogrešiti v svojem proračunu nekaj tisočakov. Če se lahko dobi v Ljubljani abonma za obed in večerjo v prvovrstni restavraciji za 25 Din, je docela nerazumljivo, kako more računati lastnik srednjega penzijona v primorskem mesecu hrano dnevno 60 Din, če dobiš zjutraj skromen zajutrek, opoldne običajen obed, zvečer pa večerjo in nič drugega. Značilno je tudi, da so cene znatno nižje baš na otokih, kamor je treba dovažati živila daleč po morju, kakor pa v krajih ob obali, kamor prinašajo živila večinoma kmetice same. Nihče ne more zagovarjati penzije, ki stane blizu 100 Din dnevno v kraju, kjer moraš sedeti zvečer ob sveči, kjer ni ne promenadnih koncertov, ne nobene druge zabave in kjer dobiš dnevno samo trikrat jesti, pa še to večkrat hrano, ki je vsak želodec ne prenese. Razumljivo tudi ni, da moraš plačati za liter proška 50 Din tam, kjer ga pridelujejo, ko stane v Ljubljani menda nekaj nad 30 Din. In končno tudi ni razumljivo, da zahtevajo v kavarni za škatlico vžigalic 2 Din, za škatlico cigaret pa 13 namesto 10 dinarjev.

To so stvari, ki tujce odbijajo, pa naj jih hotelirji še tako zagovarjajo. Nihče ne trdi, da so cene povsod pretirane in da kažejo vsi primorski hotelirji in lastniki penzijonov tendenco odiranja tujcev, za mnoge pa to žal velja. In tu je treba nekaj storiti, če hočemo zajeziti nazadovanje tujskega prometa na naši rivijeri. Vprašanje cen se vidi hotelirju v čisto drugačni luči, kakor gostu, ki mora šteti za bivanje na morju težke denarce. Seveda je tudi res, da je hotelirstvo preobremenjeno z javnimi dajatvami, toda tako daleč pa vendar ne sega ta obremenitev, da bi moral človek plačati hrano v Primorju najmanj dvakrat tako drago, kakor v Ljubljani, ki gotovo ni med najcenejšimi mesti v državi.

Merkantilni tečaj za učitelje

Kr. banska uprava drav. banovine razglaša: V merkantilni tečaj za strok. izobrazbo učiteljev na trg. (gremijalnih) in obrtno nadalj. šolah, ki se vrši od 3. do 30. avgusta so bili sprejeti spodaj navedeni prosilci. Vsi navedni gg. učitelji, ki hočejo ta tečaj posečati, morajo prijaviti to še posebej VIII. odd. kr. banske uprave najkasneje do 30. t. m. z navadno dopisnico. Tečaj se otvori ob 7. uri zjutraj dne 3 avgusta na tehn. sred. šoli v Ljubljani (pritličje soba št. 5). V tečaj so sprejeti: Birsa Josip, Ponoviče pri Litiji; Burja Rihard, Gor. Radgona; Burdian Franc, Soštanj; Černelč Božo, Zagorje ob Savi; Golobič Peter, Jesenice; Gorup M. Franc, Sv. Florijan; Hrastnik Rado, Gor. Logatec; Hreščah Alojzij, Ljubljana; Hude Drago, Ljubljana; Jurjević Marija, Celje; Kobentar Ant., Radovljica; Kobilica Rud., Bled; Kogej Leopoldina, Tomišelj, Kokalj Fran, Velike Lašče; Kokot Ferdo, Vič; Kokotec Janko, Dobrepolje; Lavrič Pavel, Tržič; Levec Anka, Ljubljana; Lipovec Josip, Ljubljana; Lunder Dušan, Primskovo; Mahkota Anton, Ljubljana; Volk Stanislav, Hrastnik; Pečnik Ivan, Svibno; Požar Ladislav, Zagorje; Prelog Miloš, Celje; Rejec Franjo, Šoštanj; Seliškar Anton, Ljubljana; Slapšak Jerica, Ljubljana; Serajnik Joško, Dovje; Šlibar Anton, Zagorje ob Savi; Tratar Jože Marjan, Trebnje; Vavde Milan, Vojnik, Vennigerholz, Središče; Vidmar Miro, Cerklje; Vode Angela, Ljubljana; Završnik Rud., Ljubljana; Zlatič Leo, Sevnica; Pavlič Efrem, Trbovlje-Vode.

Seja občinske uprave ljubljanske

V petek 17. t. m. ob 17. se bo vršila v mestni dvorani redna javna seja občinske uprave ljubljanske. Na dnevnem redu so važne občinske zadeve. Po naznanilu predsedstva in odobrenju zapisnika zadnje seje bo poročal referent finančnega odseka o kreditu za regulacijo Gradišča in odkup Lukmanove hiše, o računskem zaključku mestne hranilnice ljubljanske za l. 1930 in Kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske za l. 1930, o zgradbi novega zavetišča za onemogle, o posojilu 2,000.000 Din za razširjenje plinskega omrežja, o posojilu 1,500.000 Din za razširjenje vodovodnega omrežja, o pritožbi proti predpisu pasje takse: Možina Josip, o pritožbi proti predpisu prirastkarine: Jamnika Josipa, o odpisu občinske veselične davščine in takse Šumiju Petru, o odpisu občinskega davka za avtomobile Bolaffiu Minu in o odpisu najemnine Ledihi Alojziju.

Sledilo bo poročilo referenta gradbenega odseka o pritožbi Bergant Valentina proti regulaciji, o ponudbi Bahovca za odkup hiše na parceli na Dolenjski c., o pritožbi Jerko Franca proti regulaciji, o prošnji Vzajemne zavarovalnice za spremembo parcelacije, o prošnji Noč in Ocepek za parcelacijo, o prošnji M. O. L. za stavbno in uporabno dovoljenje prizidka trafike na Krekovem trgu, o ponudbi Ljubljanske gradbene družbe o odstopu sveta za podaljšek Kotnikove ulice, o prošnji Kajfež-Pipan za spremembo parcelacije, o prošnji »Železniške družinec« za parcelacijo, o pritožbi Stavbne družbe proti regulaciji, o korekturi meje med mestno parcelo in parcelo Pekovskega društva, o prošnji stavbne zadruge »Mali dom« o odstopu sveta, o prošnji Magister Avgusta za odprodajo zemljišča, o odstopu zemljišča Borštnar Frančiški, o ponudbi Semrajc Ivana za odkup zemljišča, o ponudbi Šimenc Pavla za odkup zemljišča, o prošnji Battelino Danijela za stavbno parcelacijo, o prošnji Kirbisch Josipa za stavbno parcelacijo, o ureditvi trotoarjev, o ekspropriaciji posestva tvrdke Škrbec & Bartol, o regulaciji pri Figovcu, o prošnji Vrhovc I. za nakup zemljišča, o prestavitvi in napravi novega čevljarskega mostu in o kanalizaciji občine Vič-Glince.

Referent tujsko-prometnega odseka bo poročal o razstavi mesta Ljubljane, referent personalno pravnega odseka pa o raznih prošnjah, nanašajočih se na sprejem v ljublj. domov. zvezo in o službeni pragmatiki za mestne uslužbence ljubljanske. Policijsko-zdravstveni odsek je pripravil poročilo o predlogu za prepovedi vozil z živinsko vprego v Šelenburgovi ulici, socijalno-politični odsek pa o prošnjah za podelitev meščanske podpore 5 prosilcem: Bergantu Jakobu in Mariji, Briški Matiji in Ježek Veri.

Občinski odbornik dr. Bohinjec Jože ima dva samostojna predloga in sicer glede nadur v mestnih podjetjih in glede dvojnih zaslužkov ter o utrditvi novih smernic pri razpisu in oddaji javnih del. Javni bo sledila tajna seja.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Nesreča v planinah

Kamnik, 14. julija.

O usodi v planinah med Češko kočo in Savinjskim sedlom ponesrečenega turista še ni poročil. Načelnik reševalnega oddelka SPD akad. slikar g. Maks Koželj je snoči organiziral reševalno ekspedicijo, ki je okoli 21. krenila na pot proti Češki koči, kamor je prispela pozno ponoči. V koči je ekspedicija našla člane turistovske skupine, ki je bodila s ponesrečenim turistom, čigar ime še ni znano. Davi zgodaj se je ekspedicija napotila dalje do kraja, kjer se je turist ponesrečil.

Jezersko, 14. julija.

Orožniška postaja je že včeraj popoldne zvedela, da se je pripetila težja turistovska nesreča v Kamniških planinah, najbrže v okolišu Skute. Komandir orožniške postaje je odposlal patruljo do Češke koče in dalje, da pomaga pri reševalnih delih in da zbere potrebne informacije, kako se je nesreča zgodila. Patrulja se do opoldne še ni vrnila in zato še niso znane podrobnosti o nesreči.

Rekord.

— Letos sem imel v zimskem sportu srečo. Odnesel sem tri pokale in dve nagradi.

— To še nič ni, jaz sem prinesel domov pet zaročnih prstanov.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 14. julija, katoličani: Bonaventura, pravoslavni: 1. julija: Svobodin.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Kralj jazza.

Kino Ideal: Zaprto.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 14. julija.

Čeprav pritiska zadnje dni silna vročina in se ljudje skrivajo pred žgočim solncem, jih tatovi v tem pogledu nočejo posnemati. Nasprotno, čim bolj je vroče, tem bolj so tatovi podjetni. Na poslu so podnevi kakor ponoči, se plazijo okrog hiš, skačejo skozi odprta okna v sobe, se vtihotapljajo v podstrešja in preže na svoje žrtve pri vseh mogočih prilikah.

Zidarski pomočnik France Berk je včeraj ponoči prav sladko spal v svoji sobi v Tovarniški ulici 5. Imel je odprto okno, kar je hitro izrabil nepoznan uzmovič, skočil je v sobo, pograbil 260 Din vredne čevlje in izginil. Enak obisk je imel samski delavec France Mažgon, stanujoč v Vodmatski ulici 22. Medtem ko je on spal, je imel tat, ki se je splazil v sobo, samo toliko časa, da je s ponarejenim ključem odprl njegov kovčeg in mu odnesel 400 Din gotovine.

Posestnica Marija Planinškova iz Št. Vida je bila včeraj popoldne tako zaverovana v različno blago v izložbi Miklavčeve trgovine v Lingarjevi ulici, da ni čutila, kako ji je segla neznana ženska v cekar, iz katerega ji je odnesla torbico z 250 Din gotovine.

Tudi na »špici« ob Ljubljanici so jeli postajati tatovi kaj nevarni. Tehniku Ferdinandu Živiču, stanujočemu na Lepem potu 6, je nekdo izmaknil snoči med kopanjem iz žepa srebrno uro z verižico, vredno 400 Din. Še hujšo smolo je imel dijak Otokar Župčič, ki mu je istega dne odnesel nekdo od tamkaj dolge sive hlače ter srajco v vrednosti okrog 500 Din. V barako ob neki novi stavbi na Dunajski cesti je vlomil včeraj ponoči neznan zlikovec ter odnesel na škodo delavca Josipa Gačnika kompletno, skoraj novo obleko, par čevljev in nekaj perila, tako da trpi okradeni okrog 600 Din škode.

Nesreče in nezgode

Davi okoli 8.30 se je na vojaškem strelišču ob Dolenjski cesti pripetila manjša nesreča. Delavci mestne elektrarne so spravljali provizorično električno napravo, ki je bila tam napeljana za nedeljsko prireditev Sokola IV. Na Ižanski cesti št. 50 stanujoči 27-letni delavec Rudolf Princ je s svojim tovarišem ogledoval revolver, ki ga je hotel na strelišču preizkusiti. Po naključju pa se je revolver sprožil in krogla je Princa zadela v členek desne noge. Prepeljan je bil takoj z rešilnim avtom v bolnico.

Tesarski pomočnik, 50-letni Jernej Kuhar iz Vodic pri Kranju je bil včeraj zaposlen na stavbi ob Alešovčevi ulici. Padel je zodra kakih 5 m globoko in si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

Andrej Tomšič, 31-letni vrtnar graščine Črni potok pri Šmartnem, je včeraj obiral češnje. Med obiranjem je izgubil ravnovesje in je padel z drevesa. Zlomil si je obe roki. Snoči je bil iz Litije pripeljan v ljubljansko bolnico.

Pretep v Štepanji vasi je zahteval smrtno žrtev. Kakor smo že včeraj poročali, je nekdo ustrelil v Valentinčičevega hlapca, 27-letnega Alojzija Škraba. Strel ga je zadel v želodčno stran. Škraba je včeraj popoldne kljub takojšnji operaciji podlegel težki poškodbi. Štepanjski orožniki so včeraj aretirali več pretepačev.

Gozdni požar na Jelovici

Ljubljana, 14. julija.

Šumarski odsek kmetijskega oddelka pri banski upravi je včeraj prejel kratko telefonsko obvestilo, da je izbruhnil gozdni požar na Jelovici in to na kraju, kjer je prejšnji mesec divjal strahovit ciklon, ki je pokončal ogromen gozdni kompleks in napravil do 1 milijon Din škode. Požar se je z vso naglico širil na vse strani. Nastala je silna vročina, ki je otežkočala gašenje. Domačini, zlasti kmetje iz Ribnega so z največjim naporom omejevali požar.

Popoldne je bil najkritičnejši moment in je bila vojaška oblast naprošena, da odpošlje na pomoč vojaštvo. Pozno v noč se je posrečilo požar omejiti. Danes dopoldne je šumska direkcija prejela od šumske uprave na Bledu obvestilo, da je požar ponehal. Šef šumarskega odseka inšpektor Šivic se je že včeraj popoldne odpeljal na Jelovico, da nadzoruje gasilna dela in ugotovi nastalo škodo.

Moderni plesi v Buckinghamski palači

Po sedemletnem presledku se bo vršil v palači angleškega kralja prvič spet velik dvorni ples. Prvič v angleški zgodovini pa bodo zazveneli tu ob navzočnosti kraljeve dvojice zvoki tanga in foxtrotta. Moderne plese so smatrali doslej na angleškem dvoru za nespodobne, to naziranje se bo sedaj spremenilo. Tudi starodavni običaj, da otvori kraljeva dvojica z valčkom ples, bo letos odpadel in red, po katerem se bodo plesi vrstili, bo povsem prost — kakor na zasebnih plesih. Na Angleškem, kjer se tako žilavo držijo starih tradicij, je to vsekakor pomemben dogodek.

Pozna jih.

Priletnih moških ni težko spoznati. Če vidiš moškega z osivelimi lasmi, si lahko prepričan, da je star okrog 50 let, če ima pa moški črne lase, je gotovo star že nad 60 let.

Dnevne vesti

— **Odhod polkovika Tešanovića iz Prage.** V nedeljo popoldne se je odpeljal naš dosedanji vojaški ataše v Pragi polkovnik Uroš Tešanović iz Prage. Praška javnost se je prisrčno poslovila od njega. Na kolodvoru so bili zbrani predstavniki vojaških in civilnih oblasti, od priljubljenega jugoslovenskega častnika se je pa prišlo poslovit tudi mnogo praškega občinstva.

— **Iz državne službe.** Premeščena sta starešina glavnega oddelka finančne kontrole v Hodošu Anton Habjan za starešino glavnega oddelka finančne kontrole v Gornji Radgoni in starešina glavnega oddelka finančne kontrole v Gornji Radgoni Franjo Dobaj za starešino glavnega oddelka v Podgorico.

— **Znižanje govorilnih pristojbin** v relacijah Sv. Janez ob Boh. jezeru, Češke Budejovice, Praha, Plzen, Liberec, Mariánské Lazné in Karlovy Vary. Po ministrskem odloku znaša od 11. junija t. l. pristojbina za navadno govorilno enoto v telefonski relaciji Sv. Janez ob Boh. jezeru-Češke Budejovice 52.80 Din, v relacijah Sv. Janez ob Boh. jezeru-Praha, Plzen, Liberec, Mariánske Lazné in Karlovy Vary pa 59.40 Din.

— *Ženitev oficirjev.* Vojni minister je dovolil ženitev pehotnemu poročniku Stanislavu Pišljarju s hčerko pokojnega trgovskega poslovodje v Ljubljani Alojzija

Danes premiera
velesenzacije
ob 4., ½8. in 9¼ zvečer

Koželja Miroslavo. pehotnemu kapetanu I. klase Vladimirju Metikošu s hčerko pokojnega ravnatelja pomožnih uradov v Banjaluki Marka Tiljka Olgo, pehotnemu poročniku Vladimirju Smuči s hčerko strojnega ključavničarja v Beogradu Stanislava Pavlička Frančiško, zrakoplovnemu poročniku Dragotinu Brezovšku s hčerko rudniškega blagajnika TPD v Trbovljah Franca Bidovca Frido, strojnemu poročniku Josipu Pišmahtu s hčerko strojnega kapitana I. klase v Tivtu Artura Rihtarja Herto in uradniku II. kategorije Dragotinu Poljancu s hčerko pokojnega profesorja iz Dubrovnika Nikole Ljubidraga Nikico.

— **Razširjenje telefonskega prometa z Nemčijo.** V telefonski promet z Nemčijo neposredno preko Avstrije so uvedeni naslednji naši poštni uradi: Apače, Brežice, Cankova, Dobrna, Dravograd, Gornja Radgona, Guštanj, Krapina, Krapinske Toplice, Križevci pri Ljutomeru, Majšberg, Mali Vukovec, Marenberg, Marija Bistrica, Mežica, Murska Sobota, Muta, Ormož, Oroslavlje, Podčetrtek, Polzela, Pragersko, Prelog,. Prevalje, Pristava, Ptuj, Ribnica na Pohorju, oRgaševci, Rogaška Slatina, Rogatec, Slatina Radenci, Slovenjgradec, Središče ob Dravi, Sv. Jakob v Slov. goricah, Sv. Jurij ob južni železnici, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Sv. Miklavž pri Ormožu, Šent Ilj v Slov. goricah, Turnišče, Varaždinske Toplice, Velenje, Vitanje, Vransko, Vuhred, Vuzenica, Zavrče, Zgornja Sv. Kungota in Zlatar.

— **Pazite na otroke!** V zadnjem času se množe nezgode povoženja otrok po vlakih na raznih progah direkcije državnih železnic Ljubljana. Vse to se dogaja, ker starši ne nadzirajo svojih otrok in jih puščajo brez vsakega varstva v bližini proge odnosno železniških naprav, kar je po zakonu kaznivo in so za posledice odgovorni starši odnosno varuhi otrok.

— **Preselitev odvetniške pisarne.** Odvetnik v Mariboru dr. Alojzij Klemenčič se je preselil s 1. julijem s svojo pi sarno v Sevnico ob Savi.

— **Razpust društva.** Podružnica Slovenske dijaške zveze za Ljubljano in okolico je razpuščena, ker nima pogojev za pravni obstoj.

— **Živalske kužne bolezni v dravski banovini.** 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska rdečica na 15 dvorcih, kokošja kolera na 12, svinjska kuga na 6, garjevost konj na 2, gniloba čebelne zalege na 2, vranični prisad na 1 in steklina na 1.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Gornjem gradu je prepovedalo čevljarskemu pomočniku Josipu Kranjcu v Radmirju zahanje v krčme za dobo enega leta.

— **Razid društva.** Društvo poštnih konceptnih in tehničnih uradnikov v Ljubljani se je po sklepu občnega zbora prostovoljno razšlo.

— **Ferijalci iz južnih krajev v Škofji Loki in Kranju.** Včeraj popoldne se je odpeljal iz Beograda glavni transport ferijalcev na letošnje počitnice. Ena skupina je krenila v Hvar, druga v Bol, tretja v Jelso, četrta v Škofjo Loko, peta pa v Kranj.

— **Izpremembe v SUZOR-u.** Novi komisar SUZOR-a Marko Bauer, ki so ga hrvatski krogi z veseljem pozdravili na tem važnem mestu, je odslovil dosedanjega generalnega direktorja SUZOR-a dr. Avgusta Arzelina in reaktiviral bivšega generalnega direktorja Milana Glaserja. Minister socicijalne politike je to izpremembo potrdil. Glaser je bil 7 let generalni direktor SUZOR-a. Desanji generalni direktor dr. Arzelin je Slovenec.

— **Vojaki iz svetovne vojne** udeležite se običajnega sestanka na Brezjah dne 15. avgusta. Spored bomo pravočasno objavili. Prošnja za polovično vožnjo je vložena in upamo, da bo skoro ugodno rešena. Odbor zveze bojevnikov v Ljubljani.

— **Odaja zakupa zemljišča v svrho zgradbe buffeta na postaji Derventa** se bo vršila potom ofertalne licitacije 4. avgusta pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— **Zagrebški študentje na kolonijalni razstavi v Parizu.** Slušatelji visoke ekonomsko-komercijalne šole v Zagrebu so prispeli v nedeljo pod vodstvom prof. dr. M. Ivšića v Pariz na kolonijalno razstavo. Grof de Vaughes jim je priredil v imenu razstavnega odbora svečan banket.

— **Konkurzi in prisilne poravnave.** Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za od 1. do vključno 10. julija sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 2 (1), v savski 3 (—), v primorski 1 (2), v drinski 2 (—), v dunavski 1 (1), v vardarski 1 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (3). Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (3), v primorski — (1), v drinski 1 (2), v dunavski 8 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (2). Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 1 (—), v savski — (1), v primorski 2 (—), v drinski — (5), v dunavski 1 (2), v moravski — (5), v vardarski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (1). Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v savski 2, v drinski 1, v zetski 1, v dunavski 3.

— **Nov tednik v Šibeniku.** V Šibeniku začne 23. t. m. izhajati tednik »Primorska Riječ«, ki bo zastopal kulturne in gospodarske interese severne Dalmacije. Urednik, lastnik in izdajatelj bo dr. Krsta Ježina.

— **Imovina Puniše Račiča na javni dražbi.** Podružnica Državne hipotekarne banke v Skoplju razglaša, da pridejo 7. septembra na javno dražbo nepremičnine Puniše Račiča, bivšega industrijca iz Skoplja, ki je dolžan banki 2,968.842 Din 10 para z 9 odstotnimi letnimi obrestmi od 1. julija 1927.

Slavni
Paul Whiteman
in njegov jazz - orkester ter **JOHN BOLES**, znan iz filma »Rio Rita«.

Mnogo si je privoščil ta gospod, saj je v dobrih 2 letih zapravil blizu 3 milijone samo izposojenega denarja.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma vroče in jasno, kakor je bilo tudi včeraj po vseh krajih naše države. Vročina je letos res izredno huda. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Zagrebu 36.6, v Beogradu 35.4, v Sarajevu 35.2, v Splitu 34.3, v Skoplju 34.2, v Ljubljani 32.8, v Mariboru 29.8. Najmanj se torej pote Mariborčani. Vremenski preroki nas pa že tolažijo, da bo vročina kmalu ponehala. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.9 mm, temperatura je znašala 17.7.

— **Na izletu se je zaklal.** V nedeljo dopolde je prišla iz Sarajeva v Plandište manjša družba na izlet. Izleta se je udeležil tudi bančni uradnik Ljubiša Gerasimovič. Ko je družba počivala, je Gerasimovič naenkrat odšel in se vrnil z velikim kuhinjskim nožem v roki ter si ga vpričo svojih tovarišev zasadil v prsa. Prepeljali so ga v bolnico, toda zdravniki imajo malo upanja, da bi ostal pri življenju. Vzrok poskušenega samomora so družinske razmere.

— **Žrtev mlatilnice.** V soboto se je pripetila v Petrovcu težka nesreča. Mlatilnica je zgrabila 16letnega Dragotina Ilča, ki je z nogo potiskal snope v njo. Potegnilo ga je med kolesje in ga tako strahovito zmečkalo, da je kmalu v strašnih mukah orl.

— **Smrtna nesreča v Zagrebu.** Včeraj dopoldne se je pripetila na stavbišču, kjer grade Srpsko banko v Zagrebu, težka nesreča. Delavec Mirko Mrzljak, oče treh otrok, je vstavljal v četrtem nadstropju okno. Naenkrat mu je postalo slabo in padel je na cesto, kjer je nezavesten obležal, čez pol ure je pa umrl. Komisija je ugotovila, da se je nesreča pripetila zato, ker kraj, kjer je Mrzljak delal, ni bil zavarovan tako, kakor zahtevajo predpisi.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

—lj **Tujski promet v Ljubljani. V prvi** polovici letošnjega leta je v 17 hotelih in prenočiščih prenočevalo 23.038 gostov, od teh 842 Ljubljančanov tako, da je bilo tujcev 22.196. Iz raznih krajev Slovenije je prišlo v Ljubljano: januarja 1598, februarja 1394, marca 1908, aprila 1206, maja 1914 in junija 1718. Celotni dotok tujcev je bil v posameznih mesecih naslednji: januar 3487, februar 3120, marec 4162, april 3458, maj 4598 in junij 4213.

—lj **Zanemarjeno pralno korito. Na** Ambroževem trgu tik »parka«, so imele stranke ondotnih hiš še med vojno v uporabo pralno korito iz betona, ki stoji še danes na kraju, pa je neuporabno, ker je avstrijsko vojaštvo svoj čas oropalo korito vseh pip in drugih medenih delov. Ker je vodovod v korito že napeljan in je pranje v tem koritu zlasti za revnejše stranke prava dobrota, naj da mestna občina pri tem koritu pritrditi nove pipe, da omogoči ljudem pranje, ki je sedaj v suhi strugi v Ljubljanici nemogoče. Pač čudno je, da se od preobrata sem za to napravo in njeno obnovitev živ krst ni pobrigal!

—lj **V Bolgarski ulici** so pretekle dni uredili levi hodnik, cestišče na zgornjem koncu pa posuli z gramozom. Kako bodo uredili desni hodnik, pa še ni znano.

—lj **Kopanje v Gruberjevem kanalu** je v mestnem pomeriju sicer že od nekdaj prepovedano, zato se pa mladina obojega spola tem izdatneje in številneje koplje nižje poljanskega mostu ter skozi doli do izliva pod Štepanjo vasjo. Voda je precej deroča, nima nevarnih vrtincev in tudi ni preveč nesnažna.

—lj **Balkoni in okna** so tudi letos v središču kakor v predmestjih okusno in bogato okrašena s cvetlicami. Na mnogih oknih in balkonih, se kaže razveseljiv pojav, kako ženski svet tekmuje v olepševanju. Zato so tozadevne nagrade mestne občine povsem zaslužene in primerne, in naj bi se že zaradi vzpodbude vsako leto podeljevale.

—lj **Brezbrižnost in nered.** Levo nabrežje od Domobranske ceste do klavnice ima zdaj močno železno ograjo, ki je bila že davno potrebna. Kako malo se pa nekateri starši iz barak ob vodi zmenijo za svoje otroke, se vidi iz dejstva, da se otroci tu kar po žel. tiru in celo za premikajočim strojem igrajo in pode! Ali je potem kaj čudnega, če se otrok ponesreči?

— **Suša preti.** Posledice tropične vročine, ki pritiska zadnje dni povsod, se že kažejo po poljih in travnikih. Trava je kar požgana in se je bati, da kmetje jeseni ne bodo imeli otave; po polju pa vse vene. Če ne bo kmalu izdatnega dežja, bo suša vse uničila. Posledica bo jeseni splošna draginja.

—lj *Bdenje v pravoslavni kapelici.* Odslej se bo v pravoslavni kapelici sv. oca Nikole v Ljubljani — vojašnica vojvode Mišića na Taboru — vsako soboto in na predvečer vsakega praznika ob 7. zvečer služilo »Bdenje«.

—lj *Organizacija ruskega Rdečega križa* namerava z odobritvijo ministrstva za notranje posle, ter glavne uprave Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v tekočem letu zbirati prispevke za nakup medicinskega in ekonomskega inventarja. Ta akcija se prebivalstvu toplo priporoča.

—lj **Obnova hiše.** Dvonadstropna hiša na Tržaški cesti (štev. 11), ki jo je svoj čas od Ivana Ruparja kupil žel. inspektor v p. Ignacij Perme, dobiva te dni okusno zunanje lice. Obnovo izvršuje zidarski mojster Franc Živec. Tržaška cesta je postala po otvoritvi viške tramvajske proge zelo prometna, zato je obnova hiš na tej cesti vsekako umestna.

—lj **Cestišče Cerkvene ulice.** V zadnjem času so posuli z drobnejšim gramozom tudi široko cestišče Cerkvene ulice ob desnem bregu Gradaščice.

—lj **Pred magistratnim poslopjem** so pričeli včeraj polagati nove umetno kamnite stopnice. To stopnišče bo preurejeno v smislu adaptacijskih del magistratnega po-

v simfoniji glasbe, petja in baleta:
Kralj jazza

slopja in glede na postavitev spomenika kralju Petru. Nove stopnice so še tem bolj potrebne, ker so bile stare kamnite že zelo shojene ter gladke tako, da je bilo nevarno hoditi po njih, če so bile količkaj mokre.

—lj **Ižanska cesta** bo med šolo na Barju in potokom Prošco radi zgradbe novega železobetonskega mostička čez potom Prošco od 15. tm. začasno zaprta za promet. Ta čas se vrši promet po Peruzzijevem štradonu od šole na Barju tako proti Ižanski in Dolenjski cesti.

—lj **Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani** vabi vse samaritane in samaritanke od prvega in do zadnjega tečaja na sestanek, ki bo jutri ob 7 uri zvečer na drž. moškem učiteljišču na Resljevi cesti v II. nadstropju. Na sestanku bo predaval g. dr. Fr. Mis. Izprašanim udeležencem zadnjega tečaja se bodo razdelile samaritanske diplome. Točno in vsi!

—lj *K pretepu v Štepanji vasi.* Včerajšnje poročilo o pretepu v Štepanji vasi popravljamo v toliko, da se pretep ni vršil na prostoru gostilne g. Ivana Briclja, marveč zunaj na Planirju in to na mostu, ki vodi čez Gruberjev kanal.

Iz Celja

c— **Sprejem akademskega pevskega društva »Obilića« na kolodvoru.** Včeraj popoldne je prispelo v Celje akademsko pevsko društvo »Obilić« iz Beograda, ki je na turneji po savski in dravski banovini. Pevce, ki so prispeli s popoldanskim vlakom iz Rogaške Slatine, je sprejelo na kolodvoru številno občinstvo z oficirskim zborom in godbo tukajšnje garnizije na čelu. Drage goste je pozdravil v imenu mestne občine g. župan dr. Goričan v imenu Glasbene Matice g. dr. Orožen v imenu celjskih akademikov g. Štepic. Nato se je zahvalil zastopnik gostov, ki je izrazil svoje veselje nad prisrčnim sprejemom. Društvo je odpotovalo v Trbovlje, davi pa se je vrnilo v Celje, kjer si je ogledalo bližnjo celjsko okolico, drevi pa priredi v Celjskem domu koncert. Na ta koncert renomiranega pevskega društva opozarjamo vse Celjane in okoličane.

—c **Otvoritev obrtnega doma v Celju.** V nedeljo 19. t. m. se bo vršila svečana otvoritev Obrtnega doma ob veliki udeležbi občinstva od blizu in daleč. Pokroviteljstvo je prevzel g. ban dr. Marušič, ki bo najbrž osebno prisostvoval otvoritvi.

—c **Mestna knjižnica** bo od 15. do 31. t. m. Redno poslovanje bo zopet v soboto 1. avgusta od 5. do 9. zvečer.

—c **V obmejnem alpskem prometu** med Jugoslavijo in industrijo so doslej zadostovale planinske legitimacije SPD brez vizuma političnih oblastev. Odslej pa morajo imeti vsi planinci legitimacije za obmejni promet vidirane od političnega oblastva in opremljene s kolkom za Din 10. V Celju vidira planinske legitimacije predstojništvo mestne policije.

Ni mogoče.

Stric z dežele pride v mesto. Ker ima slučajno nekaj denarja, jo mahne v najboljši hotel in vpraša, kdaj se je.

— Zajutrek je od 9—12, južina od 12—2, obed od 2—7, večerja pa od 7—11, — mu odgovori natakar.

— Križ božji, kdaj si bom pa ogledal mesto! — vzklikne stric z dežele presenečeno.

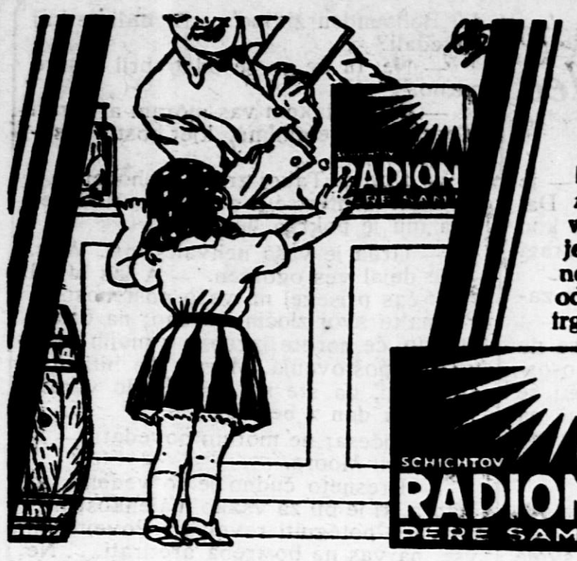

Majdica že zna to.

Mala Majdica gre posebno rada sama nakupovati. Nedavno ji je hotel dati trgovec mesto Schichtovega Radiona nekaj bajé „prav tako dobrega". Ali Majdica s tem ni zadovoljna, ker se ona že spozna v tej stvari. „Jaz in moja mamica jemljeva samo Schichtov Radion; nekaj boljšega sploh ne more biti", odvrne ona trgovcu in vse žene v trgovini ji smehljajoč pritrdijo.

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

Besedo imajo naši čitatelji

O fotoamaterskem udejstvovanju pri nas

Misel za ta članek mi je sprožil dogodek, ki meče prav žalostno luč na skupno delovanje za našo mlado državo, k razvoju katere naj vsak po svoji zmožnosti prispeva svoje sile in talente tudi izven poklica. Prav gotovo ni med zadnjimi tu fotografska umetnost, mislim predvsem pokrajinska fotografija, fotografija prirodnih znamenitosti, redkosti v že izumirajočih načinih zidav iz prejšnjih stoletij itd. Kot se vidi v inozemstvu, so tam organizirani Foto-klubi in slične ustanove, kjer ima pristop vsak resen fotoamater in najde možnost udejstvovanja s sodelovanjem pri fotografskih tekmah za povzdigo tujskega prometa, pri izdajah knjig o krasotah in znamenitostih posameznih dežel, gorovij ali lepih dolin. Treba mi ni naštevati, kako požrtvovalno delajo tam člani — ne glede na osebno korist, vsakemu je dana možnost, da se uveljavi. Veliko jih je — vsak prispeva malenkost in sadovi so lepi, zreli in — nepristranski.

ob znižanih letnih cenah danes v
Elitnem kinu Matici

Pri nas se nekaj šušlja o nekem »fotoklubu«, nihče ne ve nič natančnega, ljudje, o katerih se govori, da so v odboru, sami zatrjujejo, da jim o tem ni ničesar znanega, drugi zopet trdijo, da iščejo odbornikov, ko pa jih človek vpraša pobližje — molče. Baje so tudi pravila že odobrena od drž. policije. V koliko to odgovarja resnici, ne vem. Vsekakor, če je to res, tedaj je to prav čudno postopanje. Mislim, če se ustanavlja tak važen klub, je treba ustanovnega občnega zbora, kjer ima vsak interesent svojo besedo. Tudi bi moral biti tak ustanovni občni zbor objavljen toliko jasno po vseh časopisih, da bi vsi vedeli zanj. Žal noben amater, kar jih poznam, o tem ne ve ničesar. Kakšna krivica je to, če se kdo zanima za stvar in želi udejstvovanja, da stoji pred faktom in mora hočeš nočeš delati po pravilih, ki jih je sestavilo nekaj ljudi najbrže v svojo korist. To je zaenkrat vsa kalna voda ugibanja in govorjenja.

Tendenca moja ni, kritizirati to postopanje, dasi je obsodbe vredno, mislim pa, da bi se s poštenim skupnim delom in z jasnim vpogledom javnosti dali doseči rezultati, ki bi bili v korist tujskemu prometu naše banovine, dale vpogled v umetniško udejstvovanje fotoamaterjev in rodile gmotni uspeh s primernimi razstavami, da ne omenim še vzgojnega pomena z opozarjanjem na naravne krasote, da bi del naše mladine (in tudi starejših) ne divjali po planinah in naravi, kot se to dogaja. — Tako pa je fotografija pri nas domena nekaterih, ki z brezvestno ljubosumnostjo tlačijo v ozadje vsakršno udejstvovanje onih, ki bi jim mogoče lahko dostojno konkurirali (pripominjam: ne v sovražnem smislu!) Taki ljudje pa so precej rafinirani. Zberejo okrog sebe tudi malenkosten krog mlajših — in nihče jim ne more očitati pristranosti in brezobzirnega egoizma. Čudno in značilno pa je, da si nekateri taki ljudje laste nekako absolutno dolžnost in možnost presojevanja in kritiziranja odnosno še škartiranja, kot bomo spoznali iz sledečega primera.

Ker imajo pač starejšo prakso in zato tudi renomé, si upajo vplivati na ljudi in žal z uspehom. — Tako je pogodbeno bilo določenih 7 mojih slik iz Bohinja za neko propagandno brošuro. Honorar in jamstvo za enkratni odtisk sta bila podpisana in stvar izročena s tekstom v tisk. Na moje začudenje pa mi je bilo sporočeno, da je neki znani fotoamater v Ljubljani zvedel za tisk in odšel v tiskarno, tam zabavljal in kritiziral že izbrane slike, govoril o ukradenih motivih, nato še o tem, da se taki negativi ne dado dobro kopirati in vse mogoče stvari — in vsilil s svojim besedičenjem svoje slike, štiri najlepše moje že določene pa izrinil. Torej poleg onemogočenja objavljenja še materijelno oškodovanje! In te štiri so: znamenite kaskade v dolini Voje v Bohinju, starinski tip bohinjske kuhinje, romantičen zaton ob Bohinjskem jezeru in slikovita šterova skala pri Sv. Janezu. Ostale so še: znana slika Savice, nek motiv s Sedmerih jezer in zimski motiv izpod Podrte gore. (Kot sem doznal, je hotel izriniti kar vseh 7 slik.)

Tako postopanje se pač lahko imenuje ne fair konkurenca in čuditi se je drznosti nastopajočega. Kako mnogo truda, izkušenj in idealizma zahteva panoga fotoamaterja, bo vedel pač oni, ki se sam prepriča, od kakšnih fines in malenkosti je odvisna dobra slika in koliko obupnega truda zahteva delo fotoamaterja, da se prerine preko vseh težkoč izkušenj, kojih ugotovitev ga stane mnogo denarja in potrpljenja, do dostojne višine. In ko se je komaj preril do uspeha, da so vzbudile njegove slike zanimanje javnosti, kakor tudi revij (inozemskih!) in priznanje strokovnjaka fotoamaterja g. Koraneka — pa se mu greni in onemogoča udejstvovanje in priznanje na tak način. — Mnenje o tem prepuščam javnosti.

Morda ne misli kdo, da govorim zgolj o sebi — vsem mladim fotoamaterjem z malenkostnimi izjemami se godi tako — samo marsikateri obupa in opusti — dvomim, da mu je spričo dejstva, kako lepo se lahko uveljavljajo drugod, prijetno pri srcu. Dotični pa, ki mislijo odgovoriti na ta članek v nasprotnem smislu, namigavati na sovražnosti ali slično, naj pomnijo, da so tu navedena dejstva in da bi bilo njih izpodbijanje — demagogija ali igranje z besedami. Kakor za Jugoslavijo delamo vsi — ona pričakuje od vsakogar, da ji prispeva po svoji moči, tako naj tudi v tej panogi, ki ji je potrebna v kulturnem kot materijelnem pogledu — delajo vsi, ki jim ni do mazanja, temveč do resnega dela in ne le peščica posameznikov, ki si laste morda radi nekaj let več trajajoče prakse monopol na amatersko fotografijo in s tem sejejo nezadovoljstvo in prepir ter smatrajo sebe za prvo in zadnjo instanco glede sodbe, ali je slika kaj vredna ali ne. Dolžnost vsakogar napram samemu sebi pa je, da si sam izobrazi svoj okus o presojanju in se ne naslanja plaho na izjave ali neizjave ljudi, ki hočejo vedeti vse najboljše.

To naj bo otroško igrišče?

Pred dnevi ste opozorili naše mamice, da je mestna uprava določila trikotni travnik za bifejem v Tivoliju kot otroško igrišče, ter da se tega igrišča mamice z otročički žal ne poslužujejo. Čisto lepo to od naše mestne uprave, samo če bi ne bila pozabila, kar je na pomlad g. inž. Jeglič tako lepo pisal o enakih igriščih v drugih mestih, n. pr. v Nemčiji. Tam se otroci na zabaviščih lepo čofajo v živi vodi, se igrajo v pesku, mivki itd. O vsem tem ni pri nas duha ne sluha.

Ne vemo, ali res ni nikogar, ki bi bil mislil na to, da je pravi element otročjega udejstvovanja mivka in voda. Ali pa se mestni upravi smili žrtvovati za najpotrebnejše med potrebnimi nekaj tisočakov ter napraviti otroško igrišče, da bo zaslužilo to ime. Saj ni treba nič drugega, kot navoziti 2—4 m³ mivke in napraviti betoniran bazen za vodo. Tu bi se naši malčki po mili volji solnčili in igrali. Seveda bi bilo treba bazen dnevno izpraznjiti, osnažiti in napolniti na novo iz poleg stoječega hidranta. Pri hidrantu bi si malčki tudi lahko gasili žejo.

Pa še nekaj. Taka igrišča morajo biti prosta prahu, kar pa omenjeni prostor ni. Drevored, vodeč od velesejma mimo tega igrišča, je splošno dovozna cesta v Tivoli. Tu drve dnevno navadna vozila in avtomobili. Eni kot drugi dvigajo v vročini in suši cele oblake prahu, ki se potem vlegajo na igrišče. Cesto treba tedaj najmanj 2—3 krat na dan temeljito poškropiti.

Prosim v imenu mamic in ubogih malčkov, da se odpravi prah, navozi mivka in čim prej napelje voda. Tako otroško igrišče, kakor je zdaj, je pa prava sramota za naše mesto. **Prijatelj otrok.**

Moderen dekolte.

— Gospod doktor, pri operaciji slepiča, ste mi napravili dolg razrez.

— Obžalujem, gospa, zdaj ne boste mogli več hoditi tako globoko dekolti, rana.

Letoviščar.

— Vstal bi rad ob 5 zjutraj.

— Nič ne skrbite, naš petelin vas že prebudi.

— Dobro, toda povejte mi, ali bi se ne dalo urediti to tako, da bi me zbudil ob pol 6?

Zane Grey: 70

Skrivnostni jezdec

Roman.

— Kaj vraga me briga Wade? — je zarohnel v svoji stari nestrpnosti. Da, dolžim vas. Tat, ropar!... In od kod naj vem, če ni tudi vaš predragi Wade...

Tu pa je posegel vmes Burley z zapovedujočim glasom.

— Oho, mladi mož, oziram se na vaša naravna čustva, — je dejal osorno, — toda svetujem vam ugrizniti se v jezik. Mr. Moora ne poznam, pač pa dobro poznam tegale gospoda. Ste razumeli? No torej, če mislite Mooru še kaj povedati, storite to hitro.

— Povedal sem mu že vse, — je odgovoril Jack mračno.

— Kakšne dokaze imate za svoje trditve? — je vprašal Moore.

Zasledoval sem vas. Dokaze imam v rokah.

Burley je prišel z verande in previdno je položil svoj paket na tla.

— Izvolite razjahati konja, Moore. — In ko je čikoš zlezel s konja in odšepal v stran, je sodnik nadaljeval: — Je to konj, ki ga navadno jahate?

— To je edini konj, ki ga imam.

Burley je sedel na kraj verande, previdno je odvil paket in vzel iz njega »dve kepi posušene ilovice. Na manjši kepi so bili odtisi kroga z liso v sredini, na večji pa nepopolna, toda zelo razločna sled čudne, skoraj trioglate podkve. Sodnik je položil obe kepi na tla. Potem je vzel Wilsonovo bergljo, visečo liki puška v tulcu ob sedlu, in natančno je pregledal njen spodnji konec. Končno ga je vtaknil v oba kroga na kepi ilovice. Takoj se je prepričal, da gre za sledove bergljе. Čikoši so se nagnili naprej, da bi bolje videli, in Billings je zmajal z glavo. Tudi stari Bellounds je radovedno opazoval sodnikovo početje. Potem je Burley vstal in dvignil Wilsonovemu konju levo prednjo nogo tako, da se videlo kopito. Konju ta procedura očividno nikakor ni ugajala, toda udal se je le. Podkev na njegovem kopitu je bila skoraj trioglata. Ko je Burley pritisnil večjo kepo z odtisom podkve na kopito, je bilo takoj jasno, da je zapustila sled v ilovici baš ta podkev.

Burley je izpustil kopito in položil kepo na tla. Počasi so se tudi čikoši vzravnali. Nekdo je glasno in težko dihal.

— Kaj mislite o teh sledovih, Moore? — je vprašal sodnik.

— Podobni so mojim, — je odgovoril čikoš.

— Saj tudi so vaši.

— Kako bi mogel tajiti?

— To ilovico sem pobral ob vznožju Gore Peak. Zasledovali smo pogrešano Beloundsovo živino in prišli smo do ceste, ki vodi čez gore v Elgerio... Bridges in Linsay, tale dva gentlemena tu, sta kupila zadnje čase nekaj živine od tujih farmarjev, ki pa niso hoteli točno povedati, kje so njihovi pašniki. Zatrjevali so, da živino samo kupujejo in prodajajo... Prepričan sem, da veže sled, ki smo jo našli ob vznožju Gore Peaka, te kupce in prodajalce z možem, ki je kradel Belloundsu živino... Bi radi še kaj povedali?

— Ne, tu ne, — je odgovoril Moore mirno.

— Potem takem vas moram aretirati in poslati v Kremmling, kjer boste zaslišani.

— Dobro. Takoj grem, če hočete.

Stari farmar se je zelo razburil. Rdečica mu je pokrila lica in oči.

— Grda je vaša nehvaležnost, Wils, — je dejal ves ogorčen. — A jaz bi bil vsak čas prisegel na vašo poštenost... Priznajte svoj zločin iskreno; na dan z besedo, če nočete izgubiti v mojih očeh vsega spoštovanja. Morali ste biti nori ali pijani, da ste me tako grdo varali. Torej na dan z besedo.

— Ničesar ne morem povedati, — je odgovoril Moore.

— Presneto čudno je to vedenje za čikoša, ki je bil za vsako malenkost pripravljen potegniti revolver. Povejte mi vse, pa vas ne bo treba aretirati... Ne morem pozabiti, da je vam zadal White Slides težak udarec. Pa tudi jaz sem bil nekoč mlad in imel sem vročo kri.

Jeza starega farmarja je bila za Wilsonovo potrpežljivost težka preizkušnja. Malo je manjkalo, da ni vzrojil. Na obrazu se mu je poznalo, da bije hud notranji boj. Pogled, s katerim je ošinil Belloundsa, je bil nedvomno zelo čuden, saj je prihajal od čikoša, ki je bil osumljen, da je kradel svojemu prejšnjemu gospodarju živino. Predno je pa mogel odgovoriti, se je pojavila Columbina in njegovega oklevanja je bilo konec.

— Oče, vse sem slišala! — je vzkliknila vsa prestrašena. — Kaj je storil Wilson Moore, da mu hočeš biti milosten?

— Collie, vrni se v hišo, — ji je velel farmar.

— Ne. — Tukaj ni v redu, — je dejala in se je ozrla po vrsti na vse. — O, sodnik Burley! — je vzkliknila presenečno.

— Bo že tako, gospodična, in če je mladi Moore vaš prijatelj, mi je zelo žal, da sem prišel, — je odgovoril Burley.

— Moj prijatelj! Bil mi je več kot prijatelj... še nedavno... Kaj je pa storil? Čemu ste prišli?

— Aretirati ga moram, gospodična.

— Aretirati? — se je začudila.

— Ker je kradel vašemu očetu živino.

Nekaj časa Columbina ni mogla spraviti z sebe nobene besede. Potem je pa zajecljala. — O, kako strašna pomota!

— Upajmo, gospodična Columbina, — je pripomnil Burley v zadregi. Kakor večina moških njegovega kova tudi on ni mogel videti obupane ženske.

— Toda Moore se bo težko izmotal iz te zagate... Le poglejte sledove njegovega konja — levo prednje kopito — zvita podkev. On sam priznava, da so to sledovi njegovega konja. In poglejte tel kroge in luknjice v ilovici... Te sledove sem našel ob vznožju Gore Peaka tik sledov ukradene živine. In nobenih drugih sledov, gospodična Columbina!

— Kdo vas je pa privedel na to sled? — je vprašala radovedno.

— Jack. On jo je odkril in prijahal je v Kremmling.

18 milijonov dolarjev v zemlji

Blizu Kazana je bil 12 let zakopan znaten del ruskega narodnega imetja

Pred trgovskim sodiščem v Parizu se je obravnavalo v petek vprašanje dela zlatega zaklada ruske državne banke, zakopanega leta 1918 pri umiku narodne armade blizu Kazana. Vse rusko zlato je bilo med vojno prepeljano iz Petrograda v Kazan. Pri umiku protiboljševiških armad se je posrečilo odpeljati del zlata v Sibirijo, nekaj zabojev zlata, platine in drugih dragocenosti so pa zakopali blizu Kazana.

Vrednost zlatega zaklada je znašala 18 milijonov dolarjev.

O tem, da je bil del ruskega državnega zaklada zakopan pri Kazanu, so vedeli tudi boljševiki. Za kraj, kjer je bil skrit zaklad, je pa vedel samo en človek, živeč zdaj v Parizu.

Predstavniki državne banke in državne politične uprave so celih 10 let iskali v zemlji skrite milijone. Kopali so in izpraševali kmete okoliških vasi, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Končno so boljševiki spoznali, da brez pomoči moža, ki točno ve, kje je zlato zakopano, nikakor ne pojde. In s pomočjo neke pariške banke so se začeli pogajati z dotičnim možem. Leta 1928 je sklenila banka z njim pogodbo, po kateri naj bi pokazal kraj, kjer je zaklad zakopan, sam bi pa dobil 20 odstotkov. Pogodbo sta podpisali obe stranki in shranjena je bila pri nekem pariškem notarju.

Razumljivo je, da mož, ki je vedel za zlati zaklad, ni hotel odpotovati v Rusijo. Kraj, kjer je počival znaten del ruskega narodnega imetja, naj bi pokazali štirje njegovi zaupniki in sicer dva Rusa, ki sta sprejela po revoluciji poljsko državljanstvo, ter en Francoz in en Anglež. Dobili so potrebna navodila, informacije in načrte. To se je zgodilo leta 1928. Banka je sporočila v Moskvo, da je bil dosežen sporazum in da naj pošljejo vizum štirim zaupnikom. Potne liste je pa vidiral sovjetski poslanik Dovgalevski šele l. 1929. Zaupniki so odpotovali v Moskvo, kjer so se sestali s predstavniki državne banke, potem so pa odpotovali v Kazan. Iskanje zlatega zaklada se je pričelo 2. oktobra 1929.

Po pogodbi so lahko pooblaščenci Pariza iskali zaklad, kakor se jim je ljubilo, a najti bi ga pa morali v 10 dneh. Zato se s kopanjem niso žurili. Vsa jutro so odhajali v spremstvu uradnikov državne banke, agentov politične uprave in boljševiških vojakov iz mesta ter preiskali vso okolico. Iz pogovora z uradniki državne banke in agenti politične uprave sta pa Poljaka kmalu spoznala,

da sta se lotila nevarnega posla.

Boljševiki so ju namreč smatrali za emigranta in namignili so jima, da bosta morala nositi vse posledice, če zaklada ne najdejo. Pod pretvezo, da potrebuje še nekaj informacij, se je en Poljak vrnil v Pariz. Komaj je prispel v Varšavo, je brzojavno poklical tudi svojega tovariša, ki ga pa agenti politične uprave niso pustili iz Rusije. Francoz in Anglež sta zahtevala, naj Poljaka puste, češ, da vesta za kraj, kjer je zlato zakopano tudi brez njega. Boljševiki so na videz oklevali, končno so pa le dovolili vsem trem odpotovati iz Rusije.

Boljševiki so namreč že sami vedeli za tajno zakopanega zaklada. Že tretji dan iskanja je en pariški pooblaščenec po neprevidnosti izdal boljševikom skrivnost. Zaklad je bil zakopan 60 km od Kazana. Minila je zima in sneg je skopnel. Lani poleti so agenti politične uprave brez najmanjših ovir našli kraj, kjer so bile pred 12 leti zakopane zlate zaloge ruske državne banke Seveda na pariško pogodbo boljševiki niso več mislili. Mož, ki je vedel za zaklad, je pa vložil tožbo in zahteval od banke kot posredovalke v tej zadevi

83 milijonov frankov odškodnine.

Gre za poljskega državljana Ladislava Veteska, ki je povedal svojim zaupnikom, kje in kako je bil zaklad zakopan.

Na predvečer umika protiboljševiške armade iz Kazana se je posrečilo odpeljati večji del zlatega zaklada iz podružnice državne banke. Ostalo je še okrog 50 milijonov rubljev. In te so hoteli pustiti v mestu. Nekaj zabojev zlata so vrgli v Volgo, toda boljševiki so jih kmalu našli in potegnili iz vode. Kar je pa ostalo, so izročili trem zanesljivim častnikom. Proti potrdilu so jim dali

102 zaboja zlata v kosih v vrednosti 37 milijonov rubljev in 75 usnjenih vrečic cekinov.

Poleg tega so jim izročili 120 kg platine in dva kovčega s pečati bivšega carjevega ministra barona Frederiksa. V kovčegih so bili važni dokumenti in razne dragocenosti. Častniki so naložili zaklad na tri avtomobile in se odpeljali z njimi proti vasi Alat. 11 km od vasi je smrekov gozdič in tu so častniki zaklad zakopali. Napravili so točen načrt, na smrekah so pustili potrebne zareze, potem so pa odšli. Vsi trije so bili pozneje ubiti, dva na umiku, tretji, Veteskov brat, je pa umrl že v inozemstvu. Pred smrtjo je pravil svojemu bratu Vladislavu o zakopanem zakladu in mu izročil tudi tozadeven načrt. Tako je postal Veteska edini človek, ki je vedel, kje je zaklad zakopan.

V šoli.

— Mislite si, dragi otroci, da ste čreda ovac, pravi učitelj. Kdo bi bil v tem primeru jaz.

— Koštrun, gospod učitelj.

Neiskren tudi v spanju.

— Moj mož rad govori v spanju.

— Moj pa ne govori, temveč se samo sladko smehlja.

To so ministri!

Iz Ankare poročajo, da je turška Ljudska stranka odklonila prošnjo ministrov, da bi jim bile znižane plače. Kar neverjetno se sliši, da ministri sami prosijo za znižanje svojih plač. To se menda lahko zgodi samo v Turčiji, ki kaže vedno več znakov solidne države pod zanesljivim vodstvom. Na eni zadnjih sej so turški ministri razpravljali o slabem finančnem položaju države in sklenili so naprositi Ljudsko stranko, naj poskrbi, da se jim znižajo plače. Prosili so, naj se jim zniža plača za 200 turških funtov mesečno, poleg tega naj bi pa vsi ministri vrnili državi svoje avtomobile. Turški ministri dobivajo 900 funtov plače in sicer 500 kot poslanci, 400 pa kot državni uradniki.

Ljudska stranka kot edina vladna stranka v Turčiji je pa ministrom vse hvale vredno prošnjo odbila, čeprav je izvirala iz patrijotične požrtvovalnosti. Stranka je mnenja, da je življenje v Ankari tako drago in da imajo ministri toliko reprezentančnih dolžnosti, da bi zašli v denarne stiske, če bi jim plače znižali. Če bi jim pa vzeli še državne avtomobile, bi izgubili mnogo dragocenega časa, ker bi morali hoditi po svojih opravkih peš. Primer turških ministrov je pa vseeno vreden posnemanja, samo da najbrž ne bo nikogar, ki bi jih hotel posnemati.

Kaznovani demonstrantje

Začetkom maja so bile v Kairi velike demonstracije. Proti kolodvoru je krenilo 500 Vafdistov, da bi se odpeljali z vlakom v mesto Tanta, kjer ima opozicija glavno središče in kjer so se hoteli posvetovati o nastopu pri parlamentarnih volitvah. Demonstrantom se je posrečilo prispeti na kolodvor in nekateri so srečno zlezli v vlak, večino je pa policija razgnala. Med onimi, ki so že sedeli v vlaku, so bili kolovodje, bivši ministrski predsednik in več bivših ministrov. Ko jih je policija pozvala, naj vlak zapuste, so se uprli.

Stražniki so odšli in pustili demonstrante v vlaku. Vlak je odšel in prevozil je postajo Abassijo, potem je pa vozil po osamljeni progi daleč od naseljenih krajev. Tu so pa naenkrat stražniki odklopili vse vagone, v katerih so sedeli demonstrantje, ki so jih prepustili sredi puščave njihovi usodi. Daleč od naseljenih krajev so se morali napotiti peš po vročem pesku več ur daleč, da so prispeli v Abassijo, kjer so se jim ljudje pošteno smejali. Istega dne so demonstrirale v Kairi tudi dame iz haremov. V avtomobilih so se vozile po mestu in na zastavah so imele napis: »Bojkot volitvam!« Toda policija je imela trdo srce in je razborite dame zaprla.

Čudna logika.

— Če se ne motim, je začelo pršeti.

— Tako? Jaz še ne čutim.

— Seveda ne, ker si tako majhen, da te dež še ni dosegel.

Moderna umetnost.

— Kako vam ugajajo te moderne slike?

— Čudim se samo, da ni pod njimi nobenega dovtipa.

Zahvala.

Povodom moje 60 letnice mi je došlo toliko iskrenih in presrčnih čestitk, da mi je nemogoče vsakemu posebej osebno ali pismeno se zahvaliti, zatorej prosim vse, da tem potom sprejmejo moj srčno zahvalo

Z vsem spoštovanjem udani

ENGELBERT FRANCHETTI

Najnovejši »Sachs« motorji, dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, posamezni deli, pneumatika. Ceniki franko. Najnižje cene.

»TRIBUNA« F. B., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovška c. 4.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo — Najmanjši oglas Din 5.—

HALO! HALO!

Samo pri paro brzolikalnici J. BOC, Ljubljana, Kolodvorska ulica 6 se Vam zlika, očisti, pokrpa in zaobrne Vaša obleka! — Na likanje se lahko počaka! Dopisnica zadostuje, pridemo po obleko na dom. — Istotam je prvovrstni modni atelje. Blago se lahko nabavi pri nas po najnižjih cenah. 2067

MOTOR S PRIKOLICO

znamke B. M. W., 750 ccm Sport, v najboljšem stanju — po ugodni ceni prodam. — Poizve se v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju. 2065

LEPO POSESTVO

z vsemi gospodarskimi poslopji, poljem, travniki in lepimi gozdovi, vse v ravnini, v lepem kraju Gorenjske, ob glavni cesti med Radovljico in Brezjami, prodam. Martin Mlekuš, Spodnji Otok 10, Radovljica. 2064

SLUŽKINJO

pridno in pošteno ter hitro pri delu išče slovenska uradniška družina z dvema otrokoma za kuho in druga hišna dela. Plača 350 Din, nastop takoj. — Ponudbe na naslov: Nada Tič, Topusko, Hrvatska. 2063

KAM PA LETOS NA LETOVIŠČE?

V Gorenjo vas - Poljansko dolino, kopanje v Sori, krasni izprehodi. Pension Din 32.—. Se priporoča restavracija »Pod klančkom«. — Pišite takoj!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo ... in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo -: točno in solidno :-

ČOPIČE ŠČETKE HINKO ŠIMENC LJUBLJANA KONGRESNI TRG 8

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/I, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

Klavirji! pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hölzl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3. Najcenejša posojevalnica.

KLIŠARNA

Telefon St. 2495

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE ČRTNE KLIŠEJE, ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN FINEJŠI PAPIR, KLIŠEJE PO PERORISIH, SLIKAH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE, REKLAMNE SLIKE, VINJETE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA. SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Delniška družba pivovarne Union Ljubljana

PIVOVARNA in SLADARNA. — Podružna PIVOVARNA v Mariboru. — Tovarna za ŠPIRIT in KVAS. — LJUBLJANA, poštni predal 45. — Priporoča svoje izborne izdelke, in sicer **SVETLO** in **ČRNO PIVO** v sodih in steklenicah. — Pekovski KVAS. — Čisti rafin. in denatur. ŠPIRIT

Telefon: LJUBLJANA 2310 in 2311 MARIBOR 2023

Brzojavi: Pivovarna »UNION«, Ljubljana Pivovarna »UNION«, Maribor

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.